

[Jens Thomsen.]

tidig hærges af Arbejdsløshed og af Mangel paa Arbejdskraft. At noget saadant kan finde Sted, er i høj Grad demoraliserende, og det er et stærkt Misbrug af Arbejdsløshedslovgivningen. Det er urimeligt, at der i en Landkommune kan være arbejdsløse Landarbejdere, samtidig med at der er Mangel paa Arbejdskraft i Landbruget i samme Kommune.

Jeg har en Fortegnelse over de arbejdsløse i en Landkommune, der viser, at selv i de travle Høstmaaneder August og September har der gaaet adskillige ugifte Mennesker til Kontrol, samtidig med at der var flere Gaardejere, der havde Høstmedhjælpere fra en Købstad, og disse fik en Betaling af 8 Kr. om Dagen plus Kosten. Nu er Forholdet jo det, at adskillige Landmænd har solgt deres Korn under 8 Kr. pr. Tønde, og enhver kan forstaa, at der ikke kan blive Rentabilitet i Landbruget, naar en Tønde Korn ikke kan dække en Dagløn. Det skal erkendes, at Landbruget ikke har Raad til at betale saadan en Dagløn. Men naar det tvunget af Omstændighederne alligevel maa betale den, maa det dog erkendes, at det ikke er paa Grund af Underbetaling, at de unge ugifte Landarbejdere gaar ledige i de travle Høstmaaneder. Det skal erkendes, at Misbrug af Arbejdsløshedslovgivningen er et vigtigt Problem, og at meget vilde være vundet, hvis man afskaffede Misbrugene, men det skal ogsaa erkendes, at selv den stærkeste Kontrol og den skarpeste Straf for Misbrug ikke kan løse Arbejdsløshedsproblemet.

Jeg kender en ung Mand paa Landet, der i 5—6 Aar har levet næsten udelukkende af Arbejdsløshedsunderstøttelse paa Lovens Grund, og der er sikkert Tusinder og atter Tusinder af tilsvarende Tilfælde. Vedkommende er en dygtig ung Mand, der havde en fast Plads, og hans Principal vilde gerne beholde ham, men paa lovlig Vis fraflyttede han Pladsen og tog løst Arbejde, og derfra kom han hurtigt ind i Arbejdsløsheden. Han faar ca. 3 Kr. om Dagen i Understøttelse og giver Forældrene 1 Kr. for Kost og Logi; han holder Motorcykle og fører tilsyneladende et behageligt Liv. Han kan med Lethed faa en vellønnet fast Plads, men naar han hellere vil indordne sig under Arbejdsløshedslovgivningen, er der jo ikke noget ulovligt deri. Den unge Mands Fader er en fittig og dygtig Mand med fast Arbejde. Der er det bedste Forhold mellem Forældrene og Sønnen, Faderen er en fuldtro Socialdemokrat, men til Trods herfor har han udtalt Ønsket om, at Diktaturet vilde

komme ogsaa hertil, fordi Ungdommen bliver fuldstændig ødelagt under vore Forhold, siger han.

Det er ikke en politisk eller agitatorisk Udtalelse, det er et Hjertesuk fra en Fader, der har Ulykken ind paa Livet, og det er et Klageraab, som de ansvarlige bør forstaa. Det er slemt nok for Samfundet med de store Udgifter til Arbejdsløsheden, men den moralske Ødelæggelse, der følger med, er langt farligere. Var der ubegrænsede Midler at tage af, kunde hele Befolkningen jo leve af Arbejdsløshedsunderstøttelse, men den vilde gaa til Grunde alligevel.

Forholdet er det, at de, der først har indrettet deres Tilværelse under Sociallovgivningen, kommer vanskeligt derfra igen. Enhver Arbejder, der udfører et godt Arbejde, som han sætter Pris paa at beholde, maa være i Besiddelse af en vis Energi og Selvopholdelsesdrift, men disse Egenskaber kan vanskeligt bevares for dem, der finder sig til Rette under Sociallovgivningen. Møder de Bebrejdelser eller Ubehageligheder, siger de gerne: Er De ikke tilfreds med Arbejdet, kan jeg gaa. Dette at faa Arbejde er ikke blot et Spørgsmaal om Løn, men det er ogsaa et Spørgsmaal om Arbejdsevne og Arbejdsvilje. Man ser saaledes ofte, at arbejdsløse f. Eks. ikke ønsker Dræningsarbejde til Akkordpriser, fordi de ikke er i Stand til at præstere saa stort et Arbejde, at de kan tjene en Dagløn, og man kan, som sagt, være Vidne til, at der hentes Arbejdere fra Byen til Landbrugsarbejde, samtidig med at der er arbejdsløse i Landkommunen. Det er Kendsgerninger, der taler deres alvorlige Sprog om den ødelæggende Demoralisation, der finder Sted.

Jeg talte forleden med en Entreprenør, der beskæftiger mange af de saakaldte „langtids“ arbejdsløse, og han oplyste, at disse Arbejdere fik en Betaling for Akkordarbejde, der var langt større end den normale tarifmæssige Betaling. De kan kun faa 6 Timers Arbejde om Dagen, men enkelte tjente 2 Kr. i Timen og havde en større Dagløn end dygtige Arbejdere har for en hel Dags Arbejde. Under saadanne Forhold kan man ikke forvente, at disse Mennesker vil søge væk fra Nødhjælpsarbejdet. Et saadant System frister Ungdommen væk fra det produktive Arbejde, og derfor forøger det Arbejdsløsheden i Stedet for at nedbringe den. En Nations Indtægter ned sættes jo derigennem i stor Udstrækning.

Regeringspartierne har sikkert en ærlig Vilje til at afskaffe Arbejdsløsheden, men det forekommer mig, at de ikke vil gaa den eneste Vej, der fører til dette Maal, nemlig